

Nazorg ex-gedetineerden ook een taak voor de kerken

Twee jaar geleden werd de Interkerkelijke Stichting tot Bevordering van Nazorg aan Ex-gedetineerden (ISNA) opgericht. Het doel van de stichting is onder meer de kerken in pastoraat en diakonaat te betrekken bij de nazorg aan ex-gedetineerden en bij te dragen aan een breed draagvlak voor hun terugkeer in de samenleving.

De vorming van deze stichting was één van de aanbevelingen van het rapport 'In de gevangenis geweest'. Dit rapport kwam tot stand op initiatief van de Hoofdpredikant en de Hoofdaalmoezenier bij de Inrichtingen van Justitie. Dit rapport geeft een onderbouwing voor een taak van de kerken in het verlengde van het werk van het justitiepastoraat.

Ervaringen in het justitiepastoraat

In Nederland werken vanuit de Rooms-Katholieke en Protestantse kerken vele justitiepastores in inrichtingen van justitie. Hun werk onder de gedetineerden voorziet in een grote behoefte. Veel gedetineerden worden bereikt in persoonlijke gesprekken, kerkdiensten en groepsactiviteiten.

In hun werk doen de justitiepastores de ervaring op dat velen na de detentie een vorm van nazorg behoeven. Dat heeft te maken met de achtergrondsituatie. Het rapport 'In de gevangenis geweest' beschrijft de aard van de problematiek waar velen mee te kampen hebben. Enerzijds gaat het om individuele problematiek. Er is een veelheid aan probleemvelden. Het gaat dan onder meer om achterstanden in de persoonlijke ontwikkeling en identiteitsproblematiek, het ontbreken van sociale vaardigheden, zwakke familiebanden, verslavingsproblematiek, zingevingsproblematiek, het ontbreken van duurzame significante contacten, eenzaamheidsproblematiek. Anderzijds zijn er knelpunten op het gebied van de maatschappelijke voorwaarden, zoals het ontbreken van werk, huisvestingsproblematiek en stigmatisering. Vastgesteld moet worden dat 75% van de gedetineerden recidiveert.

Maatschappelijk perspectief

Een concreet maatschappelijk perspectief op de gebieden van wonen, werken, relaties en zingeving is nodig om de viceuze cirkel te doorbreken. Criminaliteitspreventie zal ook moeten bestaan uit het bieden van kansen om een nieuw bestaan op te bouwen. Dit vraagt een brede maatschappelijk inspanning van alle betrokkenen: justitie, reclassering, woningcorporaties, werkgevers, welzijnsinstellingen, en ook van de kerken.

Nazorgprojecten

Vanuit het justitiepastoraat en de kerken zijn in de afgelopen jaren op veel plaatsen in het land projecten van nazorg voor ex-gedetineerden van de grond gekomen. Globaal gaat het dan om laagdrempelige inloopprojecten en woon-werkprojecten. In deze projecten worden ex-gedetineerden begeleid bij hun terugkeer in de samenleving. Het gaat dan om zaken als het bieden van contactmogelijkheden, het aanleren van vaardigheden, het ontwikkelen van trajecten naar werk en huisvesting en herstel van familierelaties. Naast beroepskrachten zijn ook vele vrijwilligers hierbij

betrokken.

De resultaten van deze initiatieven zijn opmerkelijk. Daarmee wordt aangetoond dat er sprake is van een grote behoefte.

Een taak voor de kerken

Het rapport 'In de gevangenis geweest' beschrijft de gronden voor de kerkelijke verantwoordelijkheid.

Een centraal motief daarbij is het evangelie. Daarbij gaat het om een inzet voor mensen die kwetsbaar in het leven staan. Daarbij komt dat de aanwezigheid van de kerken in het justitiepastoraat vraagt om een geloofwaardig vervolg in nazorgpastoraat ook na de detentie. Daarvoor heeft de kerkgemeenschap veel mogelijkheden. In mensen en in middelen. Het gaat daarbij niet om éénrichtingsverkeer, want ook de gemeente en de parochie kunnen door deze betrokkenheid zelf worden verrijkt. De ervaring van deelnemers aan het justitie- en nazorgpastoraat is, dat zij er ook zelf veel aan hebben.

Het werk van de ISNA

De ISNA heeft zich als taak gesteld de kerken in breed verband bij de nazorg te betrekken. Vanuit de Generale Diakonale Raad van de Nederlandse Hervormde Kerk en de afdeling Binnenlands Diakonaat van de Gereformeerde Kerken in Nederland en enkele Rooms-Katholieke fondsen zijn voor een periode van drie jaar financiële middelen beschikbaar gekomen om het werk van de ISNA tot ontwikkeling te brengen.

Inmiddels is er een consulent benoemd in de persoon van de heer H. Vooijs en er is een kantoor van waaruit de activiteiten gestalte kunnen krijgen.

De ISNA zal zich voorlopig richten op de volgende taakvelden.

1. Het in breed verband geven van voorlichting aan de kerken over de problematiek van ex-gedetineerden en de noodzaak van kerkelijke betrokkenheid daarbij. Daartoe worden onder meer regionale bijeenkomsten belegd.

2. Het ondersteunen van plaatselijke en regionale initiatieven die specifiek nazorgwerk voor ex-gedetineerden willen opzetten.

3. Het in samenwerking met de reclassering opzetten van een landelijk netwerk van vrijwilligers die ex-gedetineerden na hun detentie individueel willen begeleiden. In dit verband draaien op initiatief van de ISNA al twee experimenten in Drenthe en in Den Haag.

Bestuur en Comité van Aanbeveling

Het bestuur van de stichting is samengesteld uit leden van Rooms-Katholieke en Protestantse zijde.

Het bestuur bestaat uit:

Verder is er een Comité van Aanbeveling. Hierin hebben zitting:

Continuïteit van het werk

Zoals gesteld worden de werkzaamheden van de ISNA voor een periode van 3 jaar door de kerken gefinancierd. Nu al blijkt dat de ISNA in een grote behoefte voorziet. Er zijn vele verzoeken om informatie en ondersteuning. En het netwerk van vrijwilligers voor individuele steun groeit.

Vandaar dat de ISNA initiatieven ontwikkelt naar de kerken om
het werk ook na de projectperiode voort te kunnen zetten.
Tenslotte: de ISNA is gevestigd + *gehoort*
Nadere informatie is daar verkrijgbaar.
Op aanvraag kan het bovengenoemde rapport 'In de gevangenis
geweest' worden toegezonden.